

26 אוקטובר 2025

לכבוד

מרקו בן שבת, מנהל יח' הפיקוח ביו"ש

תא"ל הישאם אבראהים, ראש המינהל האזרחי

אבי בלוט, אלוף פיקוד מרכז

ניצב משה פינצ'י, מפקד משטרת ש"י

דרישה לפינוי מאחז חדש בהקמה בתוך הכפר הפלסטיני ראס עין אל עוג'ה

סימוכין: פניותינו מהימים 21.9.2025 ; 11.8.2025 ; 25.5.2025 ; 19.3.2025 ; 10.3.2025 ; 8.3.2025

אני פונה אליכם בדחיפות, בשם האגודה לזכויות האזרח, בעניין הקמת מאחז אלים בתוך הכפר הפלסטיני ראס אל עין המצוי בשטח C, אחד הכפרים האחרונים אשר שרדו את ההתנכלות והאלימות השיטתית מצד מתנחלים תושבי ההתנחלויות המבודדות והמאחזים בדרום בקעת הירדן.

בתמצית, כמתואר בפניות שבסימוכין, הכפר סופג אלימות, התנכלויות והטרדות שיטתיות, ומוקף במאחזים ובמאחזי חוות הפועלים באופן תמידי לדחוק את רגליהם של התושבים מאדמות המרעה, ופולשים לאדמות הכפר שהן אדמות פלסטיניות פרטיות, פוגעים בתושבים ומערערים את תחושת הביטחון הבסיסית ביותר ובפרטיות של המשפחות המתגוררות בו.

למרבה הצער, הרשויות מעניקות רוח גבית לרדיפה של הכפר ותושביו. אירועי האלימות והסגת הגבול, כמו גם אירועי גניבה רחבי היקף, בוצעו בחסות המשטרה והצבא, תלונות שהוגשו למשטרה בעניינם, המאחזים האלימים אינם מפונים, והצבא אינו מגן על התושבים ומסרב לעשות שימוש בסמכויות המסורות בידיו למטרה זו.

בראשית חודש אוגוסט החלה הקמת מאחז חדש בחלקו המערבי של הכפר, בו לנים מתנחלים במרחק מאות מטרים ספורים מבתי הכפר, כאשר מתנחלים מהאזור ועדר צאן שבבעלותם התיישבו, לנו ושהו במקום בכל שעות היממה. בשלב הראשון הקמה זו לא כללה בנייה של ממש של מחוברים לקרקע, להוציא מכלאה לבעלי חיים.

תושבי המאחז החדש ניצלו את המיקום המשופר על מנת להגביר את תדירות ועוצמת האלימות וההטרדות, לפגוע ברכושם של התושבים ולהתעמר בהם ביתר שאת ובאופן יומיומי.

החל מיום 1.10.25 הרחיבו תושבי המאחז את פעילותם והשתלטו על בתים בחלק המערבי של הכפר עצמו. מדובר חלקית באותם בתים אשר ננטשו על ידי תושביהם, בני משפחת כ', בשל האלימות נגדם. בתאריך זה הוקם במקום דיר אליו הביאו המתנחלים עדר צאן שאותו הם מגדלים. למקום חובר קו מים (היורד מכוכב השחר), הותקן חשמל סולרי והובא ציוד נוסף לשהות ממושכת, כגון מזרנים ואספקה שוטפת. כלומר, כעת קיימת שלוחת מאחז בתוך הכפר עצמו.

מאז יום רביעי, 22.10.25, מתקיימת בנייה ממשית ונמרצת במאחז החדש הנמצא בתהליך הקמה בחלק המערבי של הכפר, כמו גם הריסה של מבנים קיימים. במקביל לכך המתנחלים במקום הורסים מבנים פרטיים נטושים במתחם הסמוך, אותם מבנים פרטיים הניצבים על אדמה פרטית, אותם מבנים שננטשו על ידי תושביהם ובעליהם בשל אלימות המתנחלים בכפר.

מיקום המאחז המצוי בתהליך בנייה על גבי תצ"א :

נ.צ. $31^{\circ}56'44.4''N$ $35^{\circ}23'53.0''E$

בעוד ששלוחת המאחז החדש ממוקמת על חלקת אדמה המוגדרת כאדמת מדינה, הדרך היחידה המובילה אליה באמצעות כלי רכב עוברת בתוך הכפר, בשטח המוגדר כולו אדמה פרטית. מדובר באדמת וואקף ובחלקות פרטיות אחרות שבבעלות פלסטינית. המתנחלים האלימים המתגוררים בשלוחת המאחז החדש ואורחיהם, כמו גם רכבים המובילים אליהם חומרי בנייה, אספקה וציוד, עוברים בדרך זו עשרות פעמים ביום כדי להיכנס למאחז ולצאת ממנו, תוך הסגת גבול והטלת אימה על כל משפחות הכפר. לחלק ניכר מכלי הרכב הללו אין רישיון רכב תקף והן הורדו מהכביש ע"י משרד הרישוי זה מכבר.

תיעוד התקדמות הבנייה במאחז החדש : [התיעודים הוסרו]

תיעוד הובלת חומרי בנייה אל המאחז : [התיעודים הוסרו]

תיעוד וידאו של הבנייה במאחז, ושל הובלת הציוד וחומרי בנייה למאחז, זמין בקישורים הבאים :

[התיעודים הוסרו]

ההתנכלויות שיוזמים המתנחלים בתחומי הקהילה, כולל פלישה אל תחום הקהילה ואל מתחמי המגורים של תושביה, הפכו לשגרת יומם של התושבים, החיים כתוצאה מכך בחרדה קיומית מתמדת ובחוסר אונים. כחלק משגרה זו נמנעות מהם זכויות בסיסית לחיים בשלווה, לשינה בלילה, לפרנסה, לתנועה, למים, לביטחון אישי ועוד.

אחת ממשפחות הכפר, משפחתו של מר ע"כ, שגרה עד לאחרונה בסמיכות למאחז החדש, סבלה באופן מיוחד מהטרדות המתנחלים מאותו מאחז בסביבת מתחם מגוריה המצוי על קרקע פרטית, ומפגיעה ברכושה (גניבת בעלי חיים). ביום 15.8.2025 נאלצה אותה משפחה לעזוב את ביתה בשל הפלישה לפרטיותה, הפגיעה בביטחון הבסיסי, ההטרדות והאיומים הבלתי פוסקים.

תלונה בעניין החשש להתיישבות קבע חדשה בפאתי הכפר ממש והמעבר התכוף בשטחים הפרטיים הוגשה למשטרת ישראל, ופנייה בכתב נשלחה אל הצבא ואל יחידת הפיקוח במינהל האזרחי, כבר ביום 11.8.2025. על אף הצורך הניכר בהתערבות הרשויות והחשש מקביעת עובדות בשטח בניגוד לדין, המתנחלים לא הורחקו מהמקום ולא ננקטה כל פעולת אכיפה אפקטיבית אחרת עד כה.

בעניין הקמת המאחז החדש הוגשה תלונה באפיק הפלילי ביום 16.8.2025. הגשת התלונה לא הובילה לנקיטת צעדים כלשהם לסילוק המאחז או להפסקת האלימות שנוקטים תושביו. פניות רבות למח"ט ולמפקד האוגדה גם הן לא הובילו לכל התקדמות שהיא, לאכיפה או לפתיחה בפעולות חקירה נגד המתנחלים האלימים או נגד המסיתים לאלימות.

העתק התלונה שהוגשה מצ"ב ומסומן א'.

העתק פירוט אירועי ההטרדה, הפלישה והאלימות בחודשים האחרונים מצ"ב ומסומן ב'.

מכל האמור עולה כי המדובר בבנייה חדשה, הפוגעת בזכויות התושבים המוגנים ואשר אינה צמודת דופן ביחס לאף יישוב קיים. הבנייה לא נועדה לשרת כל מטרה להוציא קידום רדיפה, אלימות והפרת חוק, ואף פוגעת באופן משמעותי בביטחון כלל התושבים באזור זה ומאפשרת הפרה שיטתית של הסדר הציבורי.

החובה לקטוע ולפנות את הבנייה הבלתי חוקית בהקדם

במקרה זה מדובר בבנייה בלתי חוקית המשליכה במישרין על חייהם של תושבים מוגנים המתגוררים בסמוך על אדמתם הפרטית. מדובר בצעד נוסף שנוקטים המתנחלים, תושבי המאחזים וההתנחלויות באזור, על מנת להשתלט על שטחים פתוחים ולהגביל את חופש התנועה של התושבים המוגנים, ואת יכולתם לעסוק במשלה ידם.

בהתאם לדיני הכיבוש, לפסיקה ולנהלי התכנון, על הצבא, המשטרה והמינהל האזרחי ליתן קדימות ועדיפות עליונה לטיפול במקרים ממין זה. הסרת הבנייה הבלתי חוקית במקרים אלה מתחייבת בהתאם לדיני הכיבוש, מהם שואב המפקד הצבאי את סמכותו, כמו גם מעקרונות המשפט המינהלי, ובפרט עקרון הסבירות, המחייבים אותו בקבלת החלטות, ובכללן תיעדוף אכיפה של בנייה בלתי חוקית במקרים המעלים דחיפות מיידית, וכן במקרים של פלישה או בנייה טרייה, שטרם שינתה את מציאות הדברים בשטח.

הצו בדבר סילוק מבנים חדשים (יהודה ושומרון) (הוראת שעה) (מס' 1797) התשע"ח-2018, מתיר לרשויות התכנון לסלק מבנים שהוקמו ללא היתר, שלא הסתיימה בנייתו או שלא חלפו 6 חודשים מיום שהסתיימה, ובמקרה של מבנה מגורים – לא חלפו 30 יום מיום שאוכלס בהליך מקוצר. תכליתו של הצו לקדם אכיפה יעילה של דיני התכנון והבנייה תוך הקצאה יעילה של משאבי האכיפה, מניעת הסתמכות עובדות בשטח בניגוד לדין. כפי שנקבע בפסיקת בית המשפט העליון ביחס למימוש הצו במקרים של בנייה לא חוקית שעלתה על הקרקע לא מכבר:

"מהעקרונות שעליהם עמדנו עולה כי מחובתו של המפקד הצבאי ל"הבטיח במידת האפשר את הסדר והחיים הציבוריים" כהוראות תקנה 43 לתקנות האג, נגזרת סמכותו לחוקק, במידת הצורך, צווים הנוגעים לאכיפת דיני התכנון והבניה ... תכליתו של הצו היא אפוא, להבטיח את אכיפתם של דיני התכנון והבניה ... למנוע השתלטות והסגת גבול בשטחי קרקע פרטית וציבורית ולהשיב את הסדר הציבורי על כנו. ... כדי לתת מענה מהיר ויעיל להיקפי הבניה הבלתי חוקית באזור ולניסיונות החוזרים והנשנים לקביעת עובדות בשטח." (בג"ץ 4588/18 **אגודת "סנט-איב" המרכז הקתולי לזכויות אדם נ' המפקד הצבאי בגדה המערבית**, פסקאות 19-27 לפסק הדין והאסמכתאות המובאות שם (30.4.2019)).

ועוד נפסק כי שיקולים של אינטרס ציבורי ופגיעה בזכויות הפרט ינחו בקביעת סדרי עדיפויות באכיפה, וכי גם "טריות" הפלישה או הבנייה הבלתי חוקית רלוונטית בהקשר זה:

"חשיבותם של דיני התכנון והבניה בעיצוב פני הסביבה של האדם מותנית באכיפת חוק ראויה. בלא אכיפה כזו, נותרים כללי התכנון אות מתה, שאינה מממשת את תכליות התכנון, ומחטיאה את מטרותיהן המרכזיות. נטל אכיפת חוקי התכנון והבניה מוטל על הרשויות, והן אינן רשאיות להתנער ממנו; עקרון זה הוא גם בבחינת יסוד מוסד של שלטון החוק. ... עשויים להימצא גם שיקולים ענייניים נוספים המשפיעים על סדרי העדיפויות באכיפה, כגון שיעור הנזק הנגרם עקב הפרת החוק, ובמקרה זה עקב המבנה הבלתי חוקי הספציפי, בין למרקם החברתי הרלבנטי, ובין בהיבט הסיכון הבטחוני; משך הזמן שחלף מאז בניית המבנה הבלתי חוקי עשוי אף הוא לשמש שיקול בתעדוף האכיפה; רגישותו של האתר מבחינות שונות עשוי גם הוא להילקח בחשבון." (בג"ץ 6243/08 **התנועה לשמירת אדמות הלאום נ' שר הבטחון**, פסקאות 22-25 לפסק הדין (2.12.2010)).

דברים אלה יפים בבירור אף לענייננו. למותר לציין כי הצו בדבר בנייה חדשה, ודיני התכנון והבניה בכלל, נאכפים במרץ רב אל מול האוכלוסייה הפלסטינית, וכי משאבים רבים ומתוגברים מוקצים למטרה זו. אכיפה סלקטיבית ובררנית, והתעלמות מעבירות דומות המבוצעות בידי מתנחלים – מהווה אפליה אסורה ופגם בהפעלת שיקול דעתה של הרשות וסמכותה.

לנוכח כל האמור, אנו שבים ודורשים את התערבותכם המיידית בדרישה להסרת המאחז המצוי בהליכי הקמה.

בנוסף, אנו חוזרים ועומדים על הדרישות שהובאו במכתבנו שבסימוכין, ושעניינן הגנה על הקהילה מפני ההתנכלות והאלימות כלפיה, הרחקת גורמים עברייניים ואלימים מן האזור בהתאם לסמכויות המצויות בידכם, חקירת מעשי האלימות והטרור המכוונים נגד הקהילה, והעמדת העבריינים לדין.

רעות שאער, עו"ד